

וגורם שם רע לו ולבניו ולבני בניו, עד סוף כל הדורות.

והוינן בה: מאי היא "שם רע" שגורם לבניו?

אמר אביי: משום דקרו ליה לבנו "בר מהים תנורי"! כלומר, בנו של זה שמחמם את התנור תמיד כדי לבשל את סעודותיו.

רבא אמר: קרו ליה לבנו "בר מרקיד בי כובי"! כלומר, בנו של ליצן הרוקד בחנויות היין. שבשכר ריקודו משקים אותו יין בחנם.

רב פפא אמר: קרו ליה לבנו "בר מלחיד פינכי" [מלקק קערות].

רב שמעיה אמר: קרו ליה לבנו "בר מד רבע" [מקפל ורובץ]. שכן דרך השיכורים, שאינם מספיקים ללכת לביתם ולשכב על מטתם. אלא מקפלים את לבושם וישנים עליו.

תנו רבנן: לעולם ימכור אדם את כל מה שיש לו, וישא בת תלמיד חכם. משום שאף אם לבסוף הוא מת או גולה מביתו, מובטח לו שיהיו בניו תלמידי חכמים, שהרי יגדלו על ברכי אבי אמם התלמיד חכם.

ואל ישא בת עם הארץ. משום שאם לבסוף הוא מת או גולה מביתו, יהיו בניו עמי הארץ, שהרי יגדלו אצל סבם העם הארץ.

תנו רבנן: לעולם ימכור אדם את כל מה שיש לו, וישא בת תלמיד חכם.

אמרו ליה: והא למקום תורה גלית, ואין בזה עונש כלל.

אמר להו: לא גלאי כדגלי אינשי, כשאר התלמידים הגולים מביתם לתלמוד תורה. שהם גולים מרצונם. ואילו אני, משום שנשאתי כהנת, גליתי בעל כרחי, מפני אימת המלכות.⁽³⁾

אמר רבי יצחק: כל הנהנה מסעודת הרשות [שאינה סעודת מצוה], לבסוף הוא גולה. שנאמר "ואוכלים כרים מצאן, ועגלים מתוך מרבק".

וכתיב בתריה "לכן יגלו עתה בראש גולים".

תנו רבנן: כל תלמיד חכם המרבה בסעודתו בכל מקום, לבסוף הוא מחריב את ביתו, ומאלמן את אשתו, ומייתם את גוזליו [ילדין].⁽⁴⁾

ולפי שצרכיו מרובים, ואינם מצויים בידו, הרי הוא גולה מביתו לבקש אחר פרנסתו, ואשתו כאלמנה חיה, ובניו כיתומים חיים.

וכן תלמודו משתכח ממנו. שמתוך שמרבה בסעודה, אין לו פנאי לחזור על תלמודו.

ומחלוקות רבות באות עליו משום ששכח את תלמודו. וכן משום שנוטל מהמוכרים בהקפה את צרכי סעודותיו, וחובותיו מרובים.

ודבריו אינם נשמעים.

ומחלל שם שמים, ושם רבו, ושם אביו.

4. שמתוך שהוא רגיל בסעודה בבתי אחרים, בסופו הוא מבקש להתענג אף בביתו. ועל ידי

3. ואף שודאי היה תלמיד חכם, והיה מותר לו לישא כהנת, מכל מקום, מתוך ענוותנותו לא החזיק עצמו לתלמיד חכם. מהרש"א.